

විස්තීර්ණ විශ්ලේෂණය: රෝමානු කතෝලික ධර්මය සහ නව ගිවිසුම අතර පරස්පරතා

හැඳින්වීම

මෙම ලේඛනය රෝමානු කතෝලික ධර්මය අතර පරස්පරතා පිළිබඳ සම්පූර්ණ, ඒකාබද්ධ විශ්ලේෂණයක් සපයයි - කතෝලික පල්ලියේ කැටකිස්මය (෧෧෧) වැනි නිල ඉගැන්වීම්වල දක්වා ඇති පරිදි - සහ නව ගිවිසුම (෧෧), නිරවද්‍යතාවය සඳහා මුල් ග්‍රීක බයිබල් පාඨ භාවිතා කරයි. එය මුල් පල්ලියේ පියවරන්ගේ (උදා: ඉගැන්වීම්, ජස්ටින් මාටර්, ඉරීනියස්, ඔරිජන්, ටර්ටුලියන්, ක්‍රිසෝස්ටෝමි, ඔගස්ටින්) තීක්ෂණ බුද්ධිය ඒකාබද්ධ කරයි, පසුකාලීන කතෝලික වර්ධනයන් ශුද්ධ ලියවිල්ලෙන් සහ පැට්‍රිස්ටික් සාක්ෂියෙන් වෙනස් විය හැකි ආකාරය හෙළි කරයි.

එළිදරව් 2-3 (ප්‍රොතෙස්තන්ත එස්කැටොලොජි හි බහුලව දක්නට ලැබෙන) ඓතිහාසික අර්ථකථනවලදී, තියාතිරා පල්ලිය (එළිදරව් 2:18-29) රෝමානු කතෝලික පල්ලියට වඩාත් සමීපව අනුරූප වේ. එය ෧෧෧෧;ජසෙබලේ෧෧෧෧; රූප වන්දනාව සහ ෧෧෧෧;සාතන්ගේ ගැඹුරු දේවල්෧෧෧෧; වලට පොළඹවා ගැනීම හා සම්බන්ධ මූලධර්ම සම්මුතියක්, රූප වන්දනාවක් සහ ආධිපත්‍යයක් සහිත පාප් යුගයක් (ක්‍රි.ව. 500-1500 පමණ) සංකේතවත් කරයි - විචාරකයින් මෙය මාරියන් මූලධර්ම, පූජක බුහුමවර්යා අපකීර්තිය, සාන්තුවරයා/රූප වන්දනාව, පවිත්‍රාගාරය සහ පරිවර්තනය, මධ්‍යගත පාප් අධිකාරිය යටතේ බයිබලානුකූල නොවන සම්ප්‍රදායන් සමඟ ඇදහිල්ල මිශ්‍ර කිරීම සමඟ සම්බන්ධ කරයි.

විශ්ලේෂණය පහත පරිදි සංවිධානය කර ඇත: නව ගිවිසුමේ පාඨ සමඟ ප්‍රාථමික පරස්පරතා වගුවක්; නව ගිවිසුමේ පද, පල්ලියේ පියවරන්ගේ තීක්ෂණ බුද්ධිය සහ පරාවර්තක සිතුවිලි ඒකාබද්ධ කරන ඒකාබද්ධ තේමාවන් අනුගමනය කරයි. කතෝලිකයන් තර්ක කරන්නේ සම්ප්‍රදාය ශුද්ධ ලියවිල්ල වර්ධනය කරන බවයි; විචාරකයින් නව ගිවිසුමේ ශුද්ධ ලියවිල්ල සහ පැට්‍රිස්ටික් පෙළගැස්මට ප්‍රමුඛත්වය දෙයි. ගැඹුරු අධ්‍යයනයක් සඳහා, සම්පූර්ණ ෧෧෧, අන්තර් රේඛීය බයිබල් හෝ පැට්‍රිස්ටික් මූලාශ්‍ර බලන්න.

පරස්පරතා: කතෝලික ධර්මය එදිරිව නව ගිවිසුම

මෙම වගුවේ ෧෧෧ යොමු කිරීම්, ෧෧ පද, මුල් ග්‍රීක සහ නූතන ෧෧෧ පරිවර්තන සමඟ සනාථ කරන ලද ප්‍රධාන ප්‍රතිවිරෝධතා ලැයිස්තුගත කර ඇත. කතෝලිකයන් මේවා සුසංයෝගී වර්ධනයන් ලෙස සලකති; විචාරකයින් සරල බයිබලානුකූල පාඨයට පටහැනි එකතු කිරීම් දකී.

කතෝලික ධර්මය	කතෝලික ඉගැන්වීමේ සාරාංශය	□□ ප්‍රතිවිරෝධය	මුල් ග්‍රීක පෙළ සහ පරිවර්තනය (□□□)
ඇදහිල්ලෙන් හා ක්‍රියාවලින් ගැලවීම	□□□ (2017-2029): ඇදහිල්ල, බවිතීස්මය සහ කරුණාව සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ක්‍රියා හරහා යුක්තිසහගත කිරීම (යාකොබි 2:24 උපුටා දක්වයි).	එපීස 2:8-9: ඇදහිල්ල කරුණාකොටගෙන කරුණාවෙන්, ක්‍රියාවලින් නොවේ (පුරසාරම් දොඩන්තේ නැතිව); කුසල් ක්‍රියා බැහැර කරයි (ඇදහිල්ල සනාථ කිරීම පිළිබඳ යාකොබි).	□□ □□□ □□□□□□ සහ □□□□□ □□□□ □□ □□□□□. □□□□ □□ □□□□□, □□□□ □□ □□□□ □□□□□□□□□□□□. මක්නිසාද නුඹලා ගැලවී සිටින්නේ ඇදහිල්ල කරුණාකොටගෙනය. මෙය නුඹලාගෙන්ම නොවේ, දෙවියන්වහන්සේගේ දීමනාවය. කිසිවෙකුට පාරට්ටු කර ගත නොහැකි වන පිණිස එය ක්‍රියාවලින් නොවේ.
පූජක බුහුමවර්ෂාව	□□□ (1579): ලතින්-චාර්තු පූජකවරුන්ට ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ අනුකරණය කරන විනයක් ලෙස බුහුමවර්ෂාව නියම කරයි.	1 තිමෝති 3:2: එක් භාර්යාවකගේ ස්වාමිපුරුෂයෙකු ලෙස අවේක්ෂකයන්; විවාහක පූජක පක්ෂයට ඉඩ සලසයි.	□□□ □□□ □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□ □□□□, □□□□ □□□ □□□□□□, □□□□□□□□, □□□□□□□□, □□□□□□□□. දැන් අවේක්ෂකවරයා නින්දා අපහාසවලට වඩා ඉහළින් සිටිය යුතුය, තම බිරිඳට විශ්වාසවන්තව, මධ්‍යස්ථ, ස්වයං පාලනයක් ඇති, ගෞරවනීය, ආගන්තුක සත්කාරයට ලැදී, ඉගැන්වීමට හැකි විය යුතුය.
පාප්තුමාගේ නොවරදිනසුලු බව සහ ප්‍රමුඛත්වය	□□□ (889-892): ඇදහිල්ල/සදාචාරය පිළිබඳ නොවරදිනසුලු බවකින් යුත් පේතෘස්ගේ අනුප්‍රාප්තිකයා ලෙස පාප් වහන්සේ.	මතෙව් 16:18-19: පේතෘස් අත්තිවාරම; □□□□□;පවේරොස්□□□□□□; (කුඩා පර්වතය/ගල්) එදිරිව □□□□□;පවේරා□□□□□□; (පතුල් ගල); අර්ථකථන: පේතෘස්, පාපොච්චාරණය හෝ ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ (□□. 1 කොරි. 10:4); අනුප්‍රාප්තිකයන් නැත/නොවැළැක්විය හැකි බව. 1 පේතෘස් 2:5: ජීවමාන ගල් ලෙස ඇදහිලිවන්තයන්.	□□□□ □□ □□□□ □□□□ □□□ □□ □□ □□□□□□□, සහ □□□□□□□□□□□ □□□□ □□□ □□□□□□□□□□□... □□□□ □□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□... □□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ මත මම ඔබට කියනු ඇත. ස්වර්ග රාජ්‍යයේ යතුරු ඔබට දෙනු ඇත...

කතෝලික ධර්මය	කතෝලික ඉගැන්වීමේ සාරාංශය	□□ ප්‍රතිවිරෝධය	මුල් ග්‍රීක පෙළ සහ පරිවර්තනය (□□□)
පවිත්‍රාගාරය	□□□ (1030-1032): අසම්පූර්ණ ලෙස පවිත්‍ර කරන ලද අය සඳහා මරණින් පසු පවිත්‍ර කිරීම.	හෙබ්‍රෙව් 9:27: මරණය පසුව විනිශ්චය; අතරමැදි තත්වයක් නැත (□□. 2 කොරි. 5:8).	□□□ □□□□#39; □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□. මිනිසුන්ට එක් වරක් මරණයට පත් වී පසුව විනිශ්චයට මුහුණ දීමට සිදු වූවාක් මෙන්.
පරිවර්තනය	□□□ (1373-1377): ද්‍රව්‍ය වෙනස්වීම හරහා සැබෑ පැවැත්ම.	1 කොරින්ති 11:24-25: වචනානුසාරයෙන් නොව, සිහි කිරීම; හෙබ්‍රෙව් 10:10-14: සියල්ලටම වරක් පූජා කිරීම.	□□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□□□□□□. ...මාව සිහිකර මෙය කරන්න.
ළදරු බවිනිස්මය	□□□ (1250-1252): කුටුම්භ මත පදනම් වූ මුල් පාපයට ළදරුවන්.	ක්‍රියා 2:38: පසුතැවිලි වී බවිනිස්ම වන්න; මාර්ක් 16:16: පළමුව විශ්වාස කරන්න; පැහැදිලි ළදරුවන් නැත.	□□□□□□□□□□□□... □□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□. පසුතැවිලි වී බවිනිස්ම වන්න, ඔබ සැම...
මේරියන් ඩොග්මාස් (උදා: නිර්මල පිළිසිඳ ගැනීම, උපකල්පනය, සදාකාලික කන්‍යාභාවය)	□□□ (491-493, 966, 499-500): සම්ප්‍රදායෙන් ලබාගත් මූලධර්ම.	මතෙව් 13:55-56: යේසුස් වහන්සේගේ සහෝදරයන්/සහෝදරියන් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ වෙනත් දරුවන් ය; රෝම 3:23: සියල්ලෝම පව් කළහ; උපකල්පනයක්/පව් රහිත බවක් නැත.	□□□ □□□□□ □□□□□ □ □□□ □□□□□□□□ □□□□; මෙම ... වඩු කාර්මිකයාගේ ප්‍රතා? ඔහුගේ මවගේ නම මේරි නොවේද, ඔහුගේ සහෝදරයන් නොවේද ...
සාන්තුවරයන් සහ රූප වන්දනා කිරීම	□□□ (2132, 1192): රූප/සාන්තුවරයන්ට වන්දනාමාන කිරීම (නමස්කාර කිරීම නොවේ).	ක්‍රියා 10:25-26: ජේතාස් නමස්කාරය ප්‍රතික්ෂේප කරයි; එළිදරව් 19:10: දේවදූතයන්/සාන්තුවරුන් නමස්කාර කිරීම තහනම් කරයි; නික්මයාම 20:4-5 (කැටයම් කළ රූප).	□ □□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□, □□□□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□□. නමුත් ජේතාස් ඔහුව නැගිටිවෙව්වා. "නැගිටින්න," ඔහු පැවසුවේ "මම මිනිසෙක් පමණයි."

ඒකාබද්ධ තේමා සහ සිතුවිලි: එන්ටී, පල්ලියේ පියවරුන් සහ පරාවර්තන ඒකාබද්ධ කිරීම

මෙම කොටස □□ ප්‍රතිවිරෝධතා සහ පැට්‍රිස්ටික් තීක්ෂණ බුද්ධියෙන් පොදු තේමාවන් (උදා: අධිකාරිය, ගැලවීම, මැදිහත්වීම) ඒකාබද්ධ කරයි, මුල් ග්‍රීක/□□□, පියතුමාගේ උපුටා දැක්වීම් සහ පරාවර්තක සිතුවිලි ඇතුළත් කරයි. පියවරුන් බොහෝ විට □□ අවධාරණයන් සමඟ පෙළ ගැසෙති (උදා: සෝලා ස්ක්‍රිප්ටුරා, ඇදහිල්ල පමණ), පසුකාලීන මූලධර්ම සඳහා සහාය නොමැති වීම - පශ්චාත්-අපෝස්තලික □□□□□;නියතිරාන්□□□□□; වර්ධනයන් ඉස්මතු කරයි. කතෝලිකයන් තෝරාගත් පැට්‍රිස්ටික් සහයෝගය උපුටා දක්වයි; විවාරකයින් අපසරනයන් සටහන් කරයි.

- අධිකාරිය සහ ධුරාවලිය (පාප්තුමාගේ වැරදිසහගතභාවය, ප්‍රමුඛත්වය සහ ටටටටට;පියාටටටටට; වැනි මාතෘකා ඇතුළුව): ටටට පාප්තුමාගේ වැරදිසහගතභාවය/ප්‍රමුඛත්වය සහ පූජක ටටටටට;පියාටටටටට; යන පදවි නාම උසස් කරයි; ටට උසස් අධිකාරියට එරෙහිව අනතුරු අඟවයි (මතෙව් 23:9: ටටට ටටටටටට ටට ටටටටටටට... - ටටට: පොළොවේ කිසිවෙකුට ට#39;පියාට#39; යැයි නොකියන්න...). මතෙව් 16:18-19: පෙට්‍රොස් (කුඩා පර්වතය) එදිරිව පෙට්‍රා; අනුප්‍රාප්තිකයන්/නොවැළැක්විය හැකි බව නැත; 1 පේතෘස් 2:5: ජීවමාන ගල් ලෙස ඇදහිලිවන්නයන්. පියවරුන් මිශ්‍ර: ගෞරව රෝමය/පේතෘ (ඉරීනියස් අනුප්‍රාප්තිය ලැයිස්තුගත කරයි, සයිප්‍රියානු), නමුත් උත්තරීතරභාවය/නොවැළැක්විය හැකි බව නැත; ක්‍රිසෝස්ටෝම: ටටටටට;ඔහුගේ පාපොච්චාරණයේ ඇදහිල්ලටටටටට; ලෙස පර්වතය; ඔරිජන්/ඔගස්ටින්: ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ පර්වතය ලෙස; කවුන්සිල පාප්වරුන් නිවැරදි කළේය. අදහස: එන්ට් සමානාත්මතා නායකත්වයේ සිට ආයතනික බලයට මාරුවීම තියාතිර ආධිපත්‍යය මුර්තිමත් කරයි; පියවරුන්ගේ ටටටටට;ගෞරවයේ ප්‍රමුඛතාවයටටටටට; අධික ලෙස දිගු කිරීම ප්‍රශ්න කරයි.
- ගැලවීම සහ යුක්තිසහගත කිරීම (ඇදහිල්ල පමණක් එදිරිව ඇදහිල්ල + කුසලතා ක්‍රියා): ටටට යුක්තිසහගත කිරීම සඳහා ක්‍රියා අවශ්‍ය වේ; ටට: කරුණාව/ඇදහිල්ල, ක්‍රියා නොවේ (එපී. 2:8-9: ටට ටටට ටටටටටට... ටටට ටට ටටටටට - ටටට: කරුණාවෙන්... ක්‍රියාවලින් නොවේ...). පියවරුන් ටටට ට පටහැනියි: ක්‍රිසෝස්ටෝම (හෝමි. ගලා. 3:5): ටටටටට;ධර්මඡ්ඡේදකමට ඇදහිල්ල පමණක් ප්‍රමාණවත් වියටටටටට; ඇරිස්ටයිඩිස්: ටටටටට;ඇදහිල්ලෙන් පමණක්ටටටටට; රෝමයේ ඉරීනියස්/ක්ලෙමන්ට් ඇදහිල්ල පමණක් තහවුරු කරයි. සිතුවිල්ල: පියවරුන් හෝල්ගේ ගැලවීමේ ත්‍යාගය ප්‍රතිරාවය කරයි, පශ්චාත්-අපෝස්තලික ලෙස කතෝලික කුසලතා ක්‍රමය ප්‍රශ්න කරයි; ටට සහතිකය තනුක කරයි, තියාතිරානු සම්මුතිය මිශ්‍ර කරයි.
- මැදිහත්වීම, මැදිහත්වීම සහ ගෞරවය (මරියා මාධ්‍යකාරක ලෙස, සාන්තුවරයන්/රූප): ටටට: මාධ්‍යකාරක ලෙස මරියා (969); සාන්තුවරයන්/රූප වන්දනා කිරීම (2132). ටට: එකම මැදිහත්කරු ක්‍රිස්තුස් වහන්සේ (1 තිමෝ. 2:5: ටටට... ටටටටටටට... - ටටට: එක් මැදිහත්කරුවෙක්... ක්‍රිස්තුස් යේසුස්); පේතෘස් නමස්කාරය ප්‍රතික්ෂේප කරයි (ක්‍රියා 10:25-26: ට ටට ටටටටටට... - ටටට: මම මිනිසෙක් පමණයි); දේවදූතයා/සාන්තුවරයා නමස්කාර කිරීම තහනම් කරන්න (එපී. 19:10). පියවරුන් මාරියන් උන්නතාංශය ප්‍රතික්ෂේප කරයි: සම්භවය: මරියාට මිදීම අවශ්‍ය විය; බැසිල්: සැක සහිත; ටර්ටුලියන්/ක්‍රිසෝස්ටෝම: අශෝභන/තරවටු කරන ලදී; මුල් නිර්මල පිළිසිඳ ගැනීමක් නැත. වින්තනය: දෙවියන් වහන්සේ වෙත ටට/පියවරුන්ගේ සෘජු ප්‍රවේශයෙන් ඔබ්බට උසස් කරයි; තියාතිරාහි ජෙසබෙල්/රූප වන්දනාව පිළිබිඹු කරන අතර, බයිබලානුකූල ආඥාවලට පටහැනි කැටයම් රූප ඇත.
- සක්රමේන්තු සහ චාරිත්‍ර (පරිවර්තන, ළදරු බවිනිස්මය, පුනරාවර්තන යාවිඤා): ටටට: දරවිය වෙනස් කිරීම (1374); ළදරු බවිනිස්මය (1250); පුනරාවර්තන රෝසරි (2708). ටට: මතකය (1 කොරි. 11:24: ටටට ටටට ටටටට ටටටටටටටට - ටටට: මතකයේ දී මෙය කරන්න...); පළමුව පසුතැවිලි වන්න/විශ්වාස කරන්න (ක්‍රියා 2:38: ටටටටටටටටටට... - ටටට: පසුතැවිලි වී බවිනිස්ම වන්න...); නිෂ්ඵල පුනරාවර්තන නැත (මතෙ. 6:7: ටට ටටටටටටටටටටට... - ටටට: නොකඩවා බබළන්න එපා...). පියවරුන් සංකේතාත්මකයි: ඇනිනාගොරස්/ටර්ටුලියන්/ඔරිගන්/ඔගස්ටින්/යුසිබියස් වචනාර්ථයෙන් දිව්‍ය සත්ප්‍රසාදය ප්‍රතික්ෂේප කරයි. වින්තනය: ටට චාරිත්‍ර චාරිත්‍රවලට වඩා පුද්ගලික ඇදහිල්ල/සංකේතවාදය අවධාරණය කරයි; පියවරුන්ගේ අනුස්මරණ දැක්ම එදිරිව මධ්‍යකාලීන ශාස්ත්‍රවාදය තියාතිරානු අමතර බයිබලානුකූල ආකාර ඉස්මතු කරයි.
- පවිත්‍රාගාරය සහ මරණීන් මතු ජීවිතය: ටටට: මරණීන් පසු පවිත්‍ර කිරීම (1030). ටට: මරණය සහ විනිශ්චය (හෙබ්‍රෙ. 9:27: ටටටටටටටටට... ටටටටටට - ටටට: එක් වරක් මිය යාමට නියම කර ඇත... විනිශ්චයට මුහුණ දෙන්න); ස්වාමින් වහන්සේ සමඟ ක්ෂණිකව සිටීම (2 කොරි. 5:8). පියවරුන් මිශ්‍ර/ප්‍රතික්ෂේප කිරීම: අප්‍රහන්/පොලිකාස් පවිත්‍රාගාරයක් නැත; සම්භවය සංකේතාත්මක (දඬුවම්දායක නොවේ); ඒකාකාර මූලධර්මය ප්‍රමාද (12 වන සියවස). අදහස: ක්‍රිස්තුස් වහන්සේගේ කාර්යයේ ටට/පියවරුන්ගේ අවසානභාවය නොමැති වීම (යොහන් 19:30); මිය ගිය ට භාණ්ඩාගාර/කුසලතා ක්‍රමය සඳහා යාවිඤා, තියාතිරන් එකතු කිරීම යෝජනා කරයි.

□ බුහුමවර්ෂාව සහ පූජක අවශ්‍යතා: □□□: අනිවාර්ය බුහුමවර්ෂාව (1579). □□: විවාහක අවේක්ෂකයින් (1 තිමෝ. 3:2: □□□□ □□□□□□□□ □□□□□ - □□□: ඔහුගේ බිරිඳට විශ්වාසවන්ත). පියවරුන්: සම්මත විවාහක පූජක පක්ෂය (1-4 සියවස); ඉග්නේෂස් සංහිඳියාව ප්‍රශංසා කරයි (තහනම් නැත); ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ ක්ලෙමන්ට්/ජෙරොමි විවාහක නායකයින් සටහන් කරයි; පසුව බලාත්මක කරන ලදී (11 සියවස). වින්තනය: විනය, ධර්මය නොවේ; පියවරුන්ගේ දීමනාව □□ ප්‍රායෝගිකත්වයට විරුද්ධ තියාතිරියානු නීතිවාදය හෙළි කරයි.

□ සෝලා ස්ක්‍රිප්චුරා සහ සමස්ත අධිකාරිය: □□□ සම්ප්‍රදාය/මැජිස්ට්‍රියම් එක හා සමානව උසස් කරයි. □□/පියවරු: ශුද්ධ ලියවිලි කේන්ද්‍රීය (උදා: අතනාසියස්/ඉරිනියස්/ඇලෙක්සැන්ඩ්‍රියාවේ ජෙරොමි/ක්ලෙමන්ට් ශුද්ධ ලියවිලි පමණක් තහවුරු කරයි). සිතුවිල්ල: පියවරුන්ගේ බයිබල් කේන්ද්‍රීයවාදය කතෝලික ද්විත්ව මූලාශ්‍රවලට අභියෝග කරයි; තියාතිරා හි ඉවසා සිටි දෝෂ කැටි කරයි, □□/පැට්‍රිස්ටික් සාක්ෂිකරුගෙන් වෙනස් වේ.

මෙම ඒකාබද්ධ විශ්ලේෂණය කතෝලික මූලධර්ම පසුකාලීන වර්ධනයන් ලෙස හෙළි කරයි, බොහෝ විට □□ සරල බව සහ මුල් පැට්‍රිස්ටික් අවධාරණයන්ට පටහැනිව - තියාතිරාගේ මිශ්‍රණය මුර්තිමත් කරයි. ආරක්ෂක සහ විවේචන පිළිබඳ සමබර ගවේෂණය දිරිමත් කරනු ලැබේ.